

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 ♦ tālr. (+371) 67388624 ♦ fakss (+371) 67388634 ♦ e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

2009.gada 2.aprīlī

Nr. E03-REUD-17

Par administratīvā soda uzlikšanu

Par Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 4.panta otrās daļas 2.punktā noteikto negodīgas komercprakses īstenošanu, par kuru Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā paredzēts administratīvais sods

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietniece Brigita Liepiņa, saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 260.panta trešo daļu, nepiedaloties individuālajam komersantam „Viss priekš logiem”, juridiskā adrese: Slokas iela 144, Rīga, LV-1069, vienotās reģistrācijas numurs: 40002126611, izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu un konstatēja:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), pamatojoties uz Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15.panta pirmo daļu, ir izvērtējis IK „Viss priekš logiem” (turpmāk – Komersants) īstenotās komercprakses, sniedzot reklāmas bezmaksas reklāmas avīzē „Rīgas Santīms” (turpmāk – RS), atbilstību NKAL un citu normatīvo aktu prasībām.

PTAC konstatē, ka Komersants ir sniedzis reklāmu, kur cita starpā minēts: „*OKNA PVC – 5-kamernij profiļ po cene 3-kamernovo, zamer montaž, podokoņņik, dostavka, karņiz*” (turpmāk – Reklāma1), kas tika izplatīta RS Nr.40 (8.-14.10.2008.), Nr.41 (15.-21.10.2008.), Nr.42 (22.-28.10.2008.), Nr.43 (29.10.- 4.11.2008.), Nr.44 (5.-11.11.2008.), Nr.45 (12.-18.11.2008.), Nr.46 (19.-26.11.2008.), Nr.47 (26.11.-2.12.2008.), Nr.48 (3.-9.12.2008.), Nr.49 (10.-16.12.2008.), Nr.50 (17.12.-13.01.2009.).

PTAC arī ir konstatējis, ka Komersanta reklāma, kur cita starpā minēts: „*akcija do 1 marta: 5-kamernij profiļ po cene 3-kamernovo*” (turpmāk – Reklāma2), tika izplatīta RS Nr.1 (14.-20.01.2009.), Nr.2 (21.-27.01.2009.), Nr.3 (28.01.-3.02.2009.), Nr.4 (4-10.02.2009.).

Tāpat PTAC ir konstatējis, ka Komersanta reklāma, kur cita starpā minēts: „*akcija do 31 aprilja: 5-kamernij profiļ po cene 3-kamernovo*” (turpmāk – Reklāma3), tika izplatīta RS Nr.8 (4.-10.03.2009.).

Saskaņā ar Reklāmā1, Reklāmā2 un Reklāmā3 sniegto informāciju reklāmas devējs ir Komersants.

2008.gada 5.decembrī PTAC nosūtīja Komersantam vēstuli Nr. 21-06/9762, kurā informēja par Reklāmas likuma 6.panta pirmās daļas 2.punkta pārkāpumu Komersanta Reklāmā1, kā arī pieprasīja Komersantam līdz 2008.gada 17.decembrim sniegt pierādījumus par Reklāmā1 sniegtā paziņojuma patiesumu, iesniedzot pasūtījumu (līgumu) kopijas – pirms akcijas veikta 5-kameru profila loga pasūtījumam un 3-kameru profila loga pasūtījumam,

akcijas laikā veikta 5-kameru profila loga pasūtījumam (analogam logam). PTAC nav saņēmis pieprasītos pierādījumus.

2009.gada 13.februārī PTAC nosūtīja Komersantam vēstuli Nr. 21-06/1122, kurā atkārtoti pieprasīja līdz 2009.gada 27.februārim iesniegt dokumentārus pierādījumus par Reklāmā1 sniegtā apgalvojuma: *5-kamernij profil po ceņe 3-kamernovo* patiesumu, kā arī informēja, ka saskaņā ar NKAL 15.panta trešo daļu – ja Komersants nesniegs PTAC pieprasīto informāciju vai sniegs to nepilnīgi, PTAC būs tiesīgs uzskatīt, ka komercpraksē izmantotā informācija ir neprecīza vai nepatiesa. Vienlaikus PTAC norādīja, ka Reklāmā2, kas izplatīta RS Nr.3 (28.01.-3.02.2009.), nav norādīts datums, kurā speciālais piedāvājums sākas, kas saskaņā ar Reklāmas likuma 6.panta pirmās daļas 2.punktu ir jānorāda reklāmā, kurā ir izteikts speciāls piedāvājums. PTAC ierosināja Komersantam novērst minēto pārkāpumu.

2009.gada 18.martā PTAC nosūtīja Komersantam vēstuli Nr.21-06/2083, kurā informēja Komersantu par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas vietu un laiku, kā arī informēja Komersantu par tā Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmajā daļā noteiktajām tiesībām izteikt viedokli un argumentus administratīvajā lietā. PTAC aicināja Komersantu rakstveida viedokli un argumentus iesniegt līdz 2009.gada 30.martam. Komersanta rakstveida viedokli administratīvajā lietā, kā arī 2009.gada 13.februāra vēstulē Nr. 21-06/1122 pieprasītos pierādījumus līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai PTAC nav saņēmis.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, PTAC norāda:

NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka *komercprakse ir darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciālā saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam*. No minētā izriet, ka Komersanta Reklāmas1, Reklāmas2 un Reklāmas3 sniegšana ir uzskatāma par komercpraksi NKAL izpratnē, jo to izplatīšana ir tieši saistīta ar Komersanta piedāvāto preču un pakalpojumu tirdzniecības veicināšanu.

NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka *komercprakses īstenotājs ir ražotājs, pakalpojuma sniedzējs vai pārdevējs, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura cita persona, kas rīkojas ražotāja, pakalpojuma sniedzēja vai pārdevēja vārdā vai uzdevumā*. No minētā izriet, ka Komersants ir uzskatāms par komercprakses īstenotāju.

Saskaņā ar NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punktu *komercpraksi uzskata par maldinošu, ja, ņemot vērā visus apstākļus, patērētājs tās ietekmē pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis. Komercpraksi uzskata par maldinošu, ja tās ietvaros tiek sniegta nepatiesa informācija vai šī informācija jebkādā veidā, tostarp vispārējās pasniegšanas ziņā, maldina vai varētu maldināt vidusmēra patērētāju pat tad, ja faktiski ir pareiza*. Izvērtējot Reklāmā1 sniegto paziņojumu *5-kamernij po cene 3-kamernovo* un ņemot vērā to, ka Komersants nav iesniedzis PTAC pierādījumus par minētā paziņojuma patiesumu, kā arī NKAL 15.panta trešo daļu, kas nosaka: *ja komercprakses īstenotājs nesniedz saskaņā ar šā panta otro daļu pieprasīto informāciju vai sniedz to nepilnīgi, uzraudzības iestāde ir tiesīga uzskatīt, ka komercpraksē izmantotā informācija ir neprecīza vai nepatiesa*, PTAC konstatē, ka Reklāmas1 sniegšana ir vērtējama kā maldinoša komercprakse, jo Komersanta sniegtā informācija ir nepatiesa. Ņemot vērā Reklāmā1 sniegto paziņojumu *5-kamernij po cene 3-kamernovo*, patērētāji varēja uzskatīt, ka konkrētajā speciālajā piedāvājumā 5-kameru profilu logiem tiek piedāvātas zemākas cenas, tādējādi patērētāji varēja tikt rosināti pieņemt lēmumu par līgumu slēgšanu par konkrēto preču iegādi, kādu, iespējams nebūtu pieņēmuši, ja būtu informēti, ka Reklāmā1 sniegtais paziņojums ir maldinošs.

PTAC arī konstatē, ka Komersants Reklāmā2 apgalvo, ka līdz 1. martam patērētājiem tiek piedāvāts iegādāties PVC logus ar īpašiem noteikumiem – *5-kamernij profil po cene 3-kamernovo*, savukārt Reklāmā3 Komersants piedāvā iegādāties analoģu produktu ar analoģiem noteikumiem kā Reklāmā2, nosakot jaunu speciālā piedāvājuma darbības laiku – līdz 31.aprīlim. Tādējādi varēja tikt maldināti tie patērētāji, kas uzskatīja, ka konkrētās preces būs pieejamas tikai līdz 1.martam. Līdz ar to PTAC secina, ka patērētāji, kas saņēma Reklāmā2 sniegto informāciju, varēja tikt rosināti pieņemt lēmumu par līguma slēgšanu par konkrētu preču iegādi laika posmā līdz 1.martam, kādu, iespējams, nebūtu pieņēmuši, ja būtu informēti par patieso piedāvājuma darbības laiku.

Vienlaikus PTAC norāda, ka 2009.gada 13.februāra vēstulē Nr. 21-06/1122 PTAC ierosināja Komersantam novērst Reklāmā2 konstatēto Reklāmas likuma 6.panta pirmās daļas 2.punkta pārkāpumu, norādot Reklāmā2 speciālā piedāvājuma sākuma datumu, taču PTAC ir konstatējis, ka Komersants nav novērsis minēto pārkāpumu, turpinot Reklāmas3 izplatīšanu.

No iepriekš konstatētā secināms, ka Komersanta īstenotā komercprakse, izplatot Reklāmu1 un Reklāmu2, saskaņā ar NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punktu ir uzskatāma par maldinošu.

Saskaņā ar NKAL 4.panta otro daļu maldinoša komercprakse ir uzskatāma par negodīgu, un šā paša panta pirmajā daļā ir noteikts, ka negodīga komercprakse ir aizliegta.

PTAC norāda, ka, vērtējot Reklāmā1 un Reklāmā2 sniegto informāciju, PTAC konsekventi ņem vērā to, kā tajā sniegto informāciju uztvertu vidusmēra patērētājs, kurš ir pietiekami ziņošs un labi informēts, kā arī pietiekoši vērīgs un piesardzīgs. Minēto izvērtēšanas veidu par pamatotu un pareizu ir atzinusi Administratīvā apgabaltiesa (Administratīvās apgabaltiesas 08.11.2005. spriedums lietā Nr.AA597-05/6, 17.punkts), un tas atbilst arī Eiropas Kopienu tiesas praksē atzītajiem reklāmas izvērtējuma kritērijiem (skat. Eiropas Kopienu tiesas 25.10.2001. spriedums lietā Nr. C-112/99, 52.paragrāfs, <http://curia.europa.eu/jurisp...>; Eiropas Kopienu tiesas 08.04.2003. spriedums lietā Nr. C-44/01, 55.paragrāfs, <http://curia.europa.eu/jurisp...>; Eiropas Kopienu tiesas 19.09.2006. spriedums lietā Nr. C-356/04, 78.paragrāfs, <http://curia.europa.eu/jurisp...>).

NKAL 2.pants nosaka, ka *likuma mērķis ir nodrošināt patērētāju tiesību un ekonomisko interešu aizsardzību, aizliedzot komercprakses īstenotājiem izmantot negodīgu komercpraksi attiecībā pret patērētājiem*. Tādējādi nav pieļaujams, ka Komersanta īstenotā komercprakse sava negodīgā rakstura dēļ negatīvi ietekmē patērētāju ekonomisko rīcību.

NKAL 15.panta astotā daļa nosaka: ja *Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu publicēt attiecīgajai komercprakti atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā*.

Izvērtējot lietderības apsvērumus, PTAC uzskata, ka Komersantam nav lietderīgi uzlikt kādu no NKAL 15.panta astotās daļas 1.–4.punktā paredzētajiem tiesiskajiem pienākumiem, jo komercprakses negatīvā ietekme jau ir notikusi. PTAC ieskatā saskaņā ar NKAL 15.panta astotās daļas 5.punktu attiecībā uz Komersanta īstenoto komercpraksi piemērojams administratīvais sods.

Ar administratīvā soda palīdzību Komersants tiks motivēts savā turpmākajā komercdarbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu. Arī juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, ka „*soda kā piespiedu līdzekļa speciālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai administratīvā akta adresāts neizdarītu jaunus prettiesiskus nodarījumus. Soda ģenerālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai tos neizdarītu citas personas*” (Māris Baltais.

Iestādes rīcības brīvība un lietderības apsvērumi. Jurista Vārds, Nr.18(373), 17.05.2005.). Vienlaikus PTAC ņem vērā, ka saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22.pantu administratīvā soda piemērošanas mērķis ir arī audzināt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, lai tā ievērotu likumus.

Ņemot vērā, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums un lietā nepastāv apstākļi, kas ir pamats lietvedības izbeigšanai (Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.pants), kā arī nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtšanās, nepieciešams Komersantam piemērot administratīvo sodu.

Komersants tiek saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 14.¹ pantu kā juridiskā persona par administratīvo pārkāpumu, kurš ir paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā – *par negodīgu komercpraksi*.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.panta pirmā daļa nosaka, ka *sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem*. Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešo daļu *par negodīgu komercpraksi uzliek naudas sodu juridiskajām personām - līdz desmittūkstoš latiem*.

Lemjot par naudas soda piemērošanu, PTAC ņem vērā Administratīvā procesa likuma 5., 13.pantu un 66.panta pirmajā daļā minētos tiesību principus un lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu piemērotību un atbilstību, konkrētajā gadījumā, ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību, un tam uzliekamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu komercpraksi, un šo interešu aizskārumu, to, ka piemērojamām sankcijām jābūt efektīvām un no pārkāpuma atkārtšanās atturošām.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, PTAC nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 33.panta mīkstinātu atbildību par administratīvo pārkāpumu, kā arī nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 34.pantu pastiprinātu atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, kā arī, ņemot vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākļu neesamību, PTAC uzskata, ka par negodīgas komercprakses īstenošanu Komersantam ir uzliekams naudas sods Ls 150.00 apmērā, kas ir uzskatāms par samērīgu, ņemot vērā izdarīto pārkāpumu.

Izvērtējot lietas materiālus un izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 14.¹ pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu, 166.¹³ panta trešo daļu, 260.panta trešo daļu, 215.⁴ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 5.pantu, 6.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, NKAL 1.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 2.pantu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu, 14.panta pirmo daļu, 15.panta pirmo daļu, trešo daļu, 15.panta astotās daļas 5.punktu, Reklāmas likuma 6.panta pirmās daļas 2.punktu,

n o l e m t s:

piemērot IK „Viss priekš logiem”
 juridiskā adrese: Slokas iela 144, Rīga, LV-1069,
 vienotās reģistrācijas numurs: 40002126611,
 naudas sodu Ls 150.00 (viens simts piecdesmit) apmērā.

Pieņemto lēmumu par administratīvo pārkāpumu IK „Viss priekš logiem” ir tiesības pārsūdzēt likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar NKAL 16.pantu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Rīgā, Antonijas ielā 6 viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stājas spēkā.

Naudas sods jāsamaksā ar pārskaitījumu, maksājuma uzdevumā norādot:

Saņēmējs:	Valsts kase Reģistrācijas numurs 90000050138
Saņēmēja iestāde:	Valsts kase BIC kods TREL LV22 Konts (IBAN) LV12TREL1060121019400
Maksājuma mērķis:	Lēmums Nr. E03-REUD-17
Pieņemšanas datums:	2009.gada 2.aprīlis

Naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc dienas, kad saņemts lēmuma noraksts.

Direktores vietniece

(paraksts)

B.Liepiņa

IZRAKSTS PAREIZS